

OKRESNÝ ÚRAD TRNAVA
ODBOR KRÍZOVÉHO RIADENIA
Kollárova 8, 917 02 Trnava

OU-TT-OKR1-2016/007448

27. január 2016

Schvaľujem:

.....
PaedDr. Marta Gubrická, v. r.
prednostka

PLÁN PRÍPRAVY

**PRE OBCE A PRÁVNICKÉ OSOBY A FYZICKÉ OSOBY - PODNIKATEĽOV
V OKRESE TRNAVA**

**K ORGANIZOVANIU PRÍPRAVY JEDNOTIEK CO,
PRÍPRAVY OBČANOV NA SEBAOCHRANU A VZÁJOMNÚ POMOC
A PRÍPRAVY NA POSKYTOVANIE PRVEJ POMOCI**

DO ROKU 2020

Okresný úrad Trnava v súlade s jeho pôsobnosťou vyplývajúcou z § 14 ods. 1 písm. d) zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a z vyhlášky MV SR č. 303/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov vydáva k organizovaniu a vykonávaniu prípravy štábov a odborných jednotiek CO, príprave občanov na sebaobranu a vzájomnú pomoc (POSVP) a prípravy na poskytovanie prvej pomoci (PPP) v okrese Trnava tento p l á n o v a c í d o k u m e n t.

Hlavné ciele prípravy

- a) Zdokonaľovať pripravenosť štábov, odborných jednotiek CO a komisií k riešeniu krízových situácií, k organizovaniu a riadeniu záchranných prác pri vzniku mimoriadnej udalosti vrátane teroristických útokov.
- b) Zvyšovať schopnosť osôb zaradených do organizácie CO včas a správne reagovať na vzniknutú situáciu a prijímať adekvátne opatrenia na ochranu života, zdravia a majetku.
- c) V rámci prípravy obyvateľstva na sebaobranu a vzájomnú pomoc dosiahnuť znalosť správania sa obyvateľstva v jednotlivých rokoch trojročného cyklu.
- d) Vykonávať osvetu – zviditeľnenie civilnej ochrany prostredníctvom:
 - vydávania plagátov, skladačiek, letákov článkoch v denníkoch a časopisoch s tematikou civilnej ochrany,
 - väčšieho zapojenia základných škôl a 8 ročných gymnázií do súťaže „Mladých záchranárov CO“,
 - väčšieho zapojenia materských škôl, základných a špeciálnych škôl, základných umeleckých škôl a detských domovov do výtvarnej súťaže „Ochranárik očami detí“,
 - prednáškovej, prípadne krúžkovej činnosti na základných školách, materských školách.
- e) Vykonávať prevenciu všetkého možného druhu – zverejňovaním informácií v elektronickej podobe, edičnou a publikačnou činnosťou, programami a reláciami vysielanými v rozhlase, televízii, informačnou a poradenskou službou, teoretickým školením a praktickým výcvikom, súťažami, výstavami, exkurziami,...
- f) Dobrovoľníctvo – sústrediť sa na vytváranie skupín dobrovoľníkov a pripravovať ich na prácu v systéme civilnej ochrany obyvateľstva (napr. Memoriál Petra Opálka organizovaný Súkromnou materskou škôlkou Lienka Smolenice) .

I. ORGANIZOVANIE A VYKONÁVANIE PRÍPRAVY NA CO

1. Vlastnú prípravu (školenie) organizovať pre učebné skupiny:

- a) štáb (obec, právnické osoby, fyzické osoby - podnikatelia)
- b) odborné jednotky CO
 - pre vlastnú potrebu (obec, právnické osoby, fyzické osoby - podnikatelia)
 - pre územnú potrebu (Okresný úrad Trnava)
- c) evakuačná komisia (obec)
- d) krízový štáb (obec)

Rozsah prípravy učebných skupín: podľa rozhodnutia starostov obcí, resp. vedúcich právnických osôb, fyzických osôb, **minimálne však 4 až 8 hodín ročne.**

2. Prípravu obsahovo zamerať na preškolenie niektorých z týchto tém:

a) štáb civilnej ochrany

- Poslanie a úlohy CO, jej právna úprava v SR
- Organizácia a riadenie CO
- Vlastná pôsobnosť vyplývajúca zo zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
- Analýza územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí
- Úlohy štábu CO pri vzniku mimoriadnej udalosti
- Ochrana obyvateľstva
- Organizácia záchranných prác
- Sily a prostriedky na odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí
- Zabezpečenie spojenia, varovania a vyznenia
- Individuálna ochrana, zabezpečenie a spôsob výdaja prostriedkov individuálnej ochrany
- Zásady kolektívnej ochrany ukrytím
- Zabezpečenie evakuačných opatrení
- Materiálno – technické zabezpečenie

b) Odborné jednotky CO

- Predurčenie civilnej ochrany, jej úlohy
- Práva a povinnosti fyzických osôb, osobné úkony
- Organizačná štruktúra systému CO obce, PO a FO
- Charakteristika zdrojov predstavujúcich nebezpečenstvo pre obec, PO a FO
- Systém spohotovenia, vyznenia a zvolania jednotiek CO
- Úlohy jednotiek CO pri vykonávaní záchranných prác
- Materiálno – technické vybavenie jednotiek CO
- Zásady súčinnosti jednotiek CO s inými silami a prostriedkami pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí
- Prostriedky individuálnej ochrany, ich prevzatie a kompletizácia, improvizované prostriedky
- Informácia o zásadách kolektívnej ochrany ukrytím a evakuáciou
- Varovné signály, ich význam
- Zásady zabezpečenia individuálnej ochrany obyvateľstva
- Druhy prostriedkov individuálnej ochrany obyvateľstva (PIO)
- Prehľad o počtoch PIO uložených v sklade materiálu (chýbajúcich, zvyšných)
- Organizácia výdaja PIO, povinnosti členov výdajného strediska
- Spôsob vedenia dokumentácie pri výdaji
- Zásady skladovania, údržby a ošetrovania PIO
- Povinnosti pri presune PIO zo skladu CO na iné miesto výdaja
- Zabezpečenie prevzatia a organizácia výdaja PIO
- Obsah dokumentácie výdaja PIO vrátane súhrnnej správy o výdaji
- Prvá pomoc

c) Evakuačná komisia

- Spôsob vyhlasovania mimoriadnej situácie a evakuácie
- Predurčenie a úlohy evakuačnej komisie
- Evakuačné zariadenia, ich úlohy a činnosť, časové normy
- Úlohy odborného zabezpečenia evakuácie
- Postup pri evakuácii obyvateľstva podľa rozdelenia do skupín

- Spôsob vykonania evakuácie, organizácia odsunu obyvateľstva, časová kalkulácia, priestory umiestnenia
- Úlohy a činnosť pri umiestňovaní evakuovaných osôb
- Zásady zabezpečenia núdzového zásobovania a núdzového ubytovania evakuovaného obyvateľstva
- Obsah a štruktúra spracovaného plánu evakuácie
- Spôsob predkladania správ o stave a priebehu evakuácie

d) Krízový štáb

- Legislatíva krízového riadenia
- Dokumentácia krízového štábu
- Hlavné úlohy krízového štábu
- Metodika činnosti krízového štábu
- Riadenie záchranných prác
- Sily a prostriedky na odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí
- Úlohy krízového štábu pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí
- Vyrozumenie, varovanie, zabezpečenie spojenia
- Ochrana obyvateľstva
- Zásady kolektívnej ochrany – ukrytie, evakuácia
- Individuálna ochrana obyvateľstva

Upresnenie a doplnenie obsahového zamerania prípravy pod písmenami a) až d) je možné na základe rozhodnutia starostu obce, vedúceho PO a FO. Závisí to hlavne od stupňa ohrozenia, veľkosti obce, PO a FO, počtu zaradených do organizácie CO, stavu ich pripravenosti a pod.

Vo formách prípravy využívať metodické materiály publikované v časopise „Civilná ochrana – revue pre civilnú ochranu obyvateľstva“.

3. Pri organizovaní prípravy štábov, jednotiek CO a komisií používať tieto metódy:

- oznamovacie (výklad, prednáška, beseda, ukážka s vysvetlením)
- opakovacie (seminár, nácvik a cvičenie)
- zdokonaľovacie (inštruktáž, skupinové cvičenie, štábny nácvik, ukážkové cvičenie)

Zodpovednosť za vykonávanie prípravy je daná platnými legislatívnymi normami, podľa ktorých prípravu štábu, jednotiek CO a komisií zriadených pre vlastnú potrebu vykonáva obec, PO a FO - podnikatelia. Ak nemá dostatočné personálne, materiálne a priestorové možnosti, môže po dohode s odborom krízového riadenia prípravu svojich učebných skupín vykonať na OÚ Trnava.

Právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia, ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť život, zdravie alebo majetok, sú povinní zabezpečiť vypracovanie plánu ochrany svojich zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti a jeho aktualizáciu v rozsahu určenom okresným úradom, ak nevypracúvajú havarijné plány podľa osobitných predpisov; precvičiť tento plán aspoň raz za tri roky,

4. O vykonávaní prípravy sa vedie dokumentácia:

- a) Tematický plán
- b) Rozvrh zamestnania

- c) Triedna kniha alebo prezenčná listina
- d) Plán vykonania nácviku alebo cvičenia
- e) Organizačno-metodické pokyny na vykonanie nácviku alebo cvičenia
- f) Zámer nácviku alebo cvičenia
- g) Námet na vykonaní nácviku alebo cvičenia
- h) Materiálno-technické, finančné a zdravotnícke zabezpečenie nácviku alebo cvičenia

Dokumenty schvaľuje starosta obce, resp. vedúci PO a FO - podnikateľ. Dokumentácia o vykonaní prípravy štábov, odborných jednotiek, komisií, ako aj prípravy občanov na sebaochranu a vzájomnú pomoc sa uschováva počas piatich rokov.

Prípravu štábov, jednotiek CO a komisií vykonáva odborne spôsobilá osoba podľa vyhlášky MV SR č. 7/ 2012 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na úseku civilnej ochrany obyvateľstva.

5. Za organizovanie prípravy vedúcich funkcionárov obcí resp. PO a FO, ďalších riadiacich pracovníkov a jednotiek CO vyčlenených pre územnú potrebu zodpovedá okresný úrad. Z tohto dôvodu treba zabezpečiť účasť na odborných prípravách učebných skupín tak, ako je to stanovené v „Zameraní činnosti ...“ vydaného Okresným úradom Trnava a podľa pozvánky.
6. Vzdelávacie aktivity organizované Centrum účelových zariadení Piešťany, Stredisko Inštitút pre verejnú správu Bratislava.

Účelové zariadenie organizuje prípravu, školenia pre zamestnancov štátnej správy, samosprávy, právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov v rôznych kurzoch, odborných prípravách a seminároch v rozsahu uvedenom na internetovej stránke <http://www.ivs.sk/vzdelavanie.html>. Príprava sa organizuje za úhradu.

Informácie o získaní odbornej spôsobilosti: http://www.minv.sk/?Odborna_sposobilost_v_CO

II. PRÍPRAVA OBYVATEĽSTVA NA SEBAOCHRANU A VZÁJOMNÚ POMOC (POSVP) PRÍPRAVA NA POSKYTOVANIE PRVEJ POMOCI (PPP)

POSVP sa rozumie cieľavedomý a sústavný proces preventívno-výchovnej a propagačnej činnosti, teoretického školenia a praktického výcviku, ktoré majú umožniť fyzickým osobám získať nevyhnutne potrebné vedomosti, zručnosti a návyky na sebaochranu a pomoc iným v núdzi.

PPP sa rozumie cieľavedomý a sústavný proces teoretického školenia a praktického nácviku štábov, odborných jednotiek a obyvateľstva zameraný na zvládnutie súboru jednoduchých a účelných opatrení, ktoré slúžia na bezprostrednú pomoc pri ohrození života alebo zdravia v prípade mimoriadnej udalosti.

Občania podľa platných legislatívnych noriem majú právo na vytvorenie podmienok k zabezpečeniu prípravy na civilnú ochranu, ktorú v rámci svojho pôsobenia je povinná vykonávať každá právnická osoba, organizácia štátnej správy a samosprávy, ale i iný právny subjekt.

Pri organizovaní POSVP odporúčame sa riadiť nižšie uvedenými témami a časovým cyklom.

V zmysle dokumentu „**Rozdelenie problematiky prípravy obyvateľstva na sebaochranu a vzájomnú pomoc do cyklu troch rokov**“, ktorého **hlavnými témami sú:**

1. rok

Rozlišovanie varovných signálov a činnosť obyvateľstva na signály

- varovné signály
- improvizovaná ochrana dýchacích ciest a povrchu tela
- správanie sa obyvateľstva po vyhlásení varovného signálu
- integrovaný záchranný systém a číslo tiesňového volania 112
- správanie sa obyvateľstva pri hrozbe použitia výbušnín, pri náleze podozrivého predmetu, pri obdržaní podozrivých zásielok
- pojmy civilnej ochrany
- prostriedky individuálnej ochrany (PIO)
- typizované PIO pre dospelých a pre deti

2.rok

Ako sa zachovať v prípade ohrozenia únikom nebezpečných látok

- správanie sa obyvateľstva pri úniku nebezpečnej látky
- kolektívna ochrana (evakuácia, ukrytie, zásady opustenia bytu + evakuačná a úkrytová batožina, zásady opustenia priestoru)
- zásady správania sa v úkrytoch
- zdroje a miesta nebezpečenstva vzniku mimoriadnej udalosti (MU) v okolí bydliska, pracoviska, kde môže prísť k ohrozeniu životov, zdravia a majetku
- opatrenia, ktoré sú pripravené na záchranu životov, zdravia a majetku v prípade vzniku MU
- možnosti a spôsoby ukrytia obyvateľstva pri vzniku MU
- príprava a použitie PIO povrchu tela a dýchacích orgánov pri úniku nebezpečnej látky do okolia
- hygienická očista a dekontaminácia
- správanie sa obyvateľstva pri použití chemických, biologických a jadrových zbraní
- ochrana potravín a vody v prípade úniku nebezpečnej látky
- zásady ochrany v prípade novej radiačnej havárie

3.rok

Zásady správania sa pri živelných pohromách

- jednotlivé druhy živelných pohrôm
- opatrenia, ktoré sú pripravené k záchrane života, zdravia a majetku v prípade vzniku mimoriadnej udalosti
- poskytovanie prvej pomoci zraneným osobám
- zásady správania sa pri jednotlivých druhoch živelných pohrôm

Každoročne opakovať

- miesto, kde môžu obyvatelia získať informácie o rizikách vzniku MU a pripravených opatreniach
- telefónne čísla tiesňového volania + zneužívanie linky 112
- analýza možného ohrozenia a zásady ochrany obyvateľstva v prípade vzniku možných mimoriadnych udalostí v okolí bydliska a na pracovisku
- terorizmus
- improvizovaná ochrana dýchacích ciest a povrchu tela
- varovné signály a činnosť obyvateľstva pri ich vyhlásení

Odporúčame doplniť o niektoré zákony, vyhlášky,....:

- Zákon NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami

- Vyhláška MV SR č. **328/2012 Z. z.** ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii
- Zákon NR SR č. **129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme** v znení neskorších predpisov;
- Vyhláška MV SR č. **303/1996 Z. z.** na zabezpečovanie **prípravy** na civilnú ochranu v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MV SR č. **523/2006 Z. z.** o podrobnostiach na zabezpečenie **záchranných prác a organizovania jednotiek** civilnej ochrany
 - **Analýza územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí**

Prvá pomoc

- zásady prvej pomoci (zhodnotenie situácie, privolanie záchranej služby, vlastná bezpečnosť, vyšetrovanie postihnutej osoby...)
- postupy pri záchrane života (priority pri ohrození života, kardiopulmonálna resuscitácia, dusenie, topenie...)
- poranenie a krvácanie
- šok
- bio – chemicko – fyzikálne poškodenia ň popáleniny, otravy, úrazy elektrickým prúdom, uštipnutia...)
- zlomeniny
- náhle stavy (srdcový infarkt, epilepsia, náhla cievna mozgová príhoda...)
- obsah lekárničky (auto – moto lekárnička, lekárničky v domácnostiach, na pracovisku)

Odporúčame:

- zabezpečiť si pravidelný odber časopisu Civilná ochrana – revue pre civilnú ochranu, v ktorom budú v súlade s týmto cyklom uverejňované príspevky venované aktuálnej ročnej téme (Ročné predplatné: 7,80 €, objednávka Sekcia KR MV SR, pracovisko: Príboj 559, 976 13 Slovenská Ľupča)
- využívať informácie zverejnené na stránke Ministerstva vnútra SR www.minv.sk
- spolupracovať s Územným spolkom SČK Trnava <http://trnava.redcross.sk/uvod>

1. Prípravu obyvateľstva na sebaochranu a vzájomnú pomoc vykonávať podľa možnosti v mesiacoch február – október formou:

- prednáškovej činnosti,
- edičnou a publikačnou činnosťou v obecných novinách a periodickej tlači,
- zverejňovaním informácií na nástenných tabulách, letádoch a plagátoch,
- preventívno – výchovnej a propagačnej činnosti vykonávanej na podujatiach CO ako sú cvičenia, súťaže, výstavy a pod.,
- informačnej a poradenskej služby poskytovanou okresným úradom, obcou, PO resp. FO a verejnoprávnymi inštitúciami,
- sledovania programov a relácií vysielaných vo verejnoprávnych médiách, ale aj relácií v miestnych a závodných rozhlasoch, TV,
- zverejňovania informácií v elektronickej forme.

2. K plánovaniu POSVP založiť jednoduchú dokumentáciu ako súčasť Tematického plánu prípravy, ktorú doplniť prezenčnou listinou účastníkov (okrem rozhlasových relácií,...).

O výsledkoch prípravy predložiť (elektronicky andrea.mala@minv.sk, príp. poštou) stručné hlásenie na odbor krízového riadenia Okresného úradu Trnava nasledovne:

- **Správa o zabezpečovaní POSVP:** počet pripravovaných, počet hodín, metódy a témy prípravy v termíne do 30.11. v kalendárnom roku

- **Prehľad o stave vycvičenosti** (vyškolení) štábov, odborných jednotiek a komisíí do 30.11. v kalendárnom roku
- **Informačnú a poradenskú službu** súvisiacu s prípravou na civilnú ochranu a krízové riadenie **poskytne Okresný úrad Trnava, odbor krízového riadenia:**
- Ing. A. Malá – andrea.mala@minv.sk, t. č. 033 /5564 446
- Ing. M. Babčan, PhD. – miroslav.babcan@minv.sk, t.č. 033/ 5564 392

Jozef Hudák
vedúci odboru

V Z O R

(pečiatka OcÚ, PO a FO- podnikatelia)

Číslo:

Dňa:

TEMATICKÝ PLÁN PRÍPRAVY štábu, jednotiek CO, komisií a obyvateľstva na sebaobranu a vzájomnú pomoc na rok 20.. obec, právnická osoba, fyzická osoba - podnikateľ

Termín	Cieľ	Tematika	Rozsah - počet hod.	Vykoná (odborne spôsobilá osoba)	Metóda, forma
1	2	3	4	5	6
12.3. 19. 9.	Utvárať si návyky a zručnosti práce s pri riadení opatrení pri vzniku MU	ŠTÁB CO (obce, objektu), KRÍZOVÝ ŠTÁB obce <ul style="list-style-type: none"> ▪ Úlohy štábu CO pri vzniku MU ▪ Zásady kolektívnej ochrany ukrytím ▪ Zabezpečenie evakuačných opatrení ▪ Zásady kolektívnej ochrany ukrytím 	1 1 1 1	meno	výklad informácia výklad s použ. dok. výklad
13.3. 20.9.	Ovládať činnosť jednotky pri vykonávaní opatrení.	ODBORNÉ JEDNOTKY CO <ul style="list-style-type: none"> ▪ Predurčenie CO, jej úlohy ▪ Systém zvolania a spohotovenia jednotiek CO ▪ Charakteristika zdrojov ohrozenia ▪ Úlohy jednotiek CO pri vykonávaní ZP 	1 1 1 1	meno	výklad prakt. čin. prednáška výklad
17.4. 29.10.	Poznať dokumentáciu Plánu evakuácie.	EVAKUAČNÁ KOMISIA <ul style="list-style-type: none"> ▪ Spôsob vyhlasovania mimoriadnej situácie a evakuácie ▪ Evakuačné zariadenia, ich úlohy a činnosť, časové normy ▪ Úlohy odborného zabezpečenia evakuácie ▪ Činnosť pri vykonávaní evakuácie (pri umiestňovaní evakuovaných) ▪ Obsah Plánu evakuácie 	1 1 1 1 1	meno	výklad výklad beseda prakt. čin. výklad.
24.5. Celo- ročne	Oboznámiť obyvateľstvo s zásadami sebaochrany	<u>PRÍPRAVA NA SEBAOCHRANU A VZÁJOMNÚ POMOC</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evakuácia, zásady opustenia bytu, evakuačná batožina ▪ Improvizovaná ochrana 	1 1´	meno	rozhl. rel. Internet. stránka

Poznámka:

„Tematický plán prípravy ...“ slúži výlučne ako možný vzor!